

DZIENNIK WILEŃSKI

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Dominikańska 4. Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 5 do 6 po południu.

ADMINISTRACJA OTWARTA od 9 do 5 popołudniu i w niedziele od 12 do 1-ej.

Warunki prenumeraty:
miesięcznie w administracji 40 mk., z odnośnieniem do domu, lub przesyłką pocztową 50 mk.

Cena ogłoszeń:
za wiersz petitu jednolitej: przed tekstem 15 mk., za tekstem 5 mk., nekrologi 8 mk., w tekście 20 mk.

OTRZEŻWIENIE.

Znanym powszechnie jest objaw, że gdy się zdejmie z ognia garnek z warem, woda przez czas pewien jeszcze wrze i syczy. Do takiego garnka podobna jest dziś Europa, właściwie świat cały.

Wielka wojna skończyła się, lecz namiętności wciąż kipią, na wierzchu wypływają wciąż żuźle rewolucji. Inaczej być nie może — jest to prawem natury, atoli również prawem natury jest, że stan podobny wiecznie trwać nie może, stopniowo przyjąć musi otrzeźwienie i uspokojenie. Jakoż oznaki tego mnożą się z dniem każdym. Pierwsza Francja wyborami swemi do parlamentu, następnie wyniesieniem na godność prezydenta-Milleranda wykazała, że twarde stoi na gruncie dotychczasowych zdobyczy kultury, ustroju społecznego, daleka zarówno od wszelkiego zacołania jak i dążeń wywrotowych. Węgry, chwilowo porwane i uniesione wirami wypadków, niebawem znalazły pewny grunt pod nogami i są dziś pierwszorzędnym czynnikiem ładu i bezpieczeństwa.

Wybór Hardinga na prezydenta Stanów Zjednoczonych wykazał dowodnie, że i tam myśl twórcza wzięła górę. W Anglii rządzący Lloyd George'a „liberalne” w stosunku do kliki anonimowych kapitalistów, co mu nie przeszkadza gnieść nieśczęśliwej Irlandji — zdaje się, że wiszą na włosku. Jeżeli w Niemczech, które otrzymały tak straszny, bo niespodziany cios, wybuch rewolucji był nieuniknionym odruchem, przyznać trzeba, iż odzyskują one szybko równowagę. W Saksonji, tem głównem ognisku socjalizmu, „czerwoni” ponieśli stanowczą klęskę, jednocześnie w całych Niemczech ustanawia się surowe kary za podburzanie do strajków. Nie chodzi tam zresztą bynajmniej o pokrzywdzenie szerokich warstw pracujących, tylko przeciwstawienie biurokratycznej socjalizacji zdrowych zasad własności osobistej, udziału robotnika w zyskach.

A u nas? Gdy nad Warszawą tego lata zawisło niebezpieczeństwo wrogiego najazdu, potrafiliśmy na chwilę zapomnieć o ważnych partyjnych, zespolić się do wspólnego czynu.

Komunikat Sztabu Obrony Krajowej Litwy Środkowej.

z dnia 19. XI. 1920 r.

Uporczywe ataki wojsk rządu kowieńskiego trwają w dalszym ciągu. W kontrakcji bohaterską śmiercią poległ d-ca Grodzieński-

Ledwo jednak minęło bezpośrednie niebezpieczeństwo, gdy znów wybuchnęły dawne waśnie ze zdwojoną siłą. A przecie niebezpieczeństwo bynajmniej nie znikło, chmuiry gęste wciąż zalegają nasz widnokrąg, trzeba być więcej niż zaślepionym, by w tych warunkach wierzyć w stałą pogodę. A przecie są szaleńcy, czy zbrodniarze, którzy nawet tu, w naszym Wilnie, podwójnie zagrożonym od wschodu i od zachodu, nie wahają się publicznie, na wiecach nawoływać do walki klasowej, a tem samem rzucają płonącą żagiew do własnego domu.

Znając grunt miejscowy, wiemy dobrze, że to są jednostki i jakie to są jednostki, moglibyśmy wyliczyć na palcach jednej ręki i wskazać każdego palcem, wiemy też, że bezkrytyczne, tumanione przez nich rzese, bynajmniej nie są tak liczne, jak gdzieindziej. Ogromna większość naszych warstw wyrobniczych zachowała swój zdrowy zmysł, daleka jest od wszelkiej agitacji przewrotowej. Tego jednak mało, gdy wróg w naszym domu coraz zuchwalej się panoszy, pora, by zdrowa opinia naszego ogółu poczuła się gospodarzem tego domu, potrafiła huknąć pięścią w stół i zakrzyknąć: a zasie!

Wiekowa niewola i „opiekuńcze” rządy carskie przytłumiły w nas wszelki odruch instyktu samozachowawczego, energję czynu. A jednak czyn ten potrzebny jest dziś nietylko ze względu na bezpośrednie zagrażające nam niebezpieczeństwo bolszewickie i litewskie. W chwili gdy na całym świecie następuje otrzeźwienie, gdy poczynają dymić kominy fabryk, w warsztatach rozlega się stuk młotów i zgrzyt piły, Polska nie może być dłużej widownią walk klasowych i próżniactwa. Musimy stanąć do szeregu, jako czynnik twórczy, w przeciwnym razie zaprzepaścimy na zawsze nasz kredyt moralny i materialny, a marka nasza lecieć będzie na dół, mimo najświetniejszych zwycięstw, okupionych krwią bohaterską naszego żołnierza.

J. O.

Rokowanie bolszewicko-polskie.

RYGA. Na pierwszej naradzie przedwstępnej przewodniczących delegacji, Joffe postawił na ostrzu noża sprawę trzymania wojsk polskich na Wołyniu o 80 kilometrów za linią graniczną na wschód. Gwałci to — zdaniem jego — umowę pokojową, gdyż osłania operacje Bałachowicza i Petlury.

Po długich naradach doszło do porozumienia. Polska wycofa swoje wojska na linię zakreśloną przez preliminarja pokoju. Odwrót armji polskiej ma się zacząć nie później, niż o północy dnia 19 listopada i odbywać się będzie pod kontrolą komisji mieszanej. Ze strony polskiej uczyniono zastrzeżenie, że cukrownie, w których roboty zaczęły się w czasie okupacji polskiej (kampanja 1920 — 1921) będą

w dalszym ciągu eksploatowane przez Polaków.

RYGA (E. E.) W kołach delegacji pokojowych krąży wiadomość, iż pertraktacje pokojowe przeniesione będą do Bukaresztu. Przyczyną ewentualnego przeniesienia jest trudność komunikacji pomiędzy Warszawą a Rygą.

RYGA. Przewodniczący delegacji polskiej interpelował Joffego w sprawie uwolnienia z niewoli b. ministra Minkiewicza, Filipowicza, Chaniewskiego, biskupa Łozińskiego i administratora diecezji wileńskiej ks. Michalkiewicza. Joffe niechętnie wysłuchał żądania zwolnienia ich i z grymasem oświadczył, iż będzie telegrafował do Moskwy z propozycją wymiany zakładników i jeńców „głowa za głowę”.

Sprawa wileńska.

Czy nie za wiele opiekunów?

GENEWA, 19 b. m. Liga Narodów otrzymała zawiadomienie rządu Angielskiego, że Anglja przyjmuje na siebie przesłanie oddziałów wojskowych dla utrzymania porządku w czasie plebiscytu w Wileńszczyźnie. Japonja chce przysłać 12 kompanij piechoty, Francja i Belgja także są gotowe do tego.

Z posiedzenia Ligi Narodów.

GENEWA, 18 b. m. Na posiedzeniu wczorajszym Ligi Narodów przedstawiciel Anglii, lord Cecil, mówił obszernie o sprawie polskoliteńskiej, ubolewając, że artykuł 15-ty traktatu wersalskiego nie był zachowany.

Delegacja gen. Żeligowskiego w Rydze.

RYGA, 17 b. m. Bawiąca tu delegacja gen. Żeligowskiego, po mimo przychylnego w pierwszych dniach przyjęcia, nic nie zyskawszy u władz łotewskich, otrzymała 16 b. m. zupełnie niespodziewane kategoryczne żądanie, aby opuściła Rygę i granice Łotwy. Początkowe zabiegi, aby uzyskać kilkudniową zwłokę i wyjaśnić zmianę frontu, nie odniosły skutku. Wówczas delegacja złożyła protest ministerstwu i poselstwu zagranicznemu. W ostatniej chwili wyjazd delegacji został wstrzymany.

Zabiegi Litwy kowieńskiej.

RYGA, 16 b. m. (Orient). Przybyły tutaj dwie delegacje Litwy kowieńskiej: rządowa i sejmowa usilnie zabiegają o skłonienie Łotwy do wzięcia udziału w akcji przeciwko gen. Żeligowskiemu.

RYGA, 17 b. m. (Orient). W prasie ryskiej ukazał się wywiad z pułkownikiem armji łotewskiej Czolem, który obecnie służy w

armji litewskiej. Płk. Czol zapowiada marsz wojsk polskich na Libawę. Jest to dalszy ciąg złośliwych intryg litewskich i bolszewickich, które niestety znajdują posłuch w społeczeństwie łotewskim i wywołują nastroj nieprzychylny dla Polski i źle usposobiły sferę rządową łotewską do delegacji gen. Żeligowskiego.

Konszachy litewsko-pruskie.

KRÓLEWIEC, (Orient). W Jurborgu, Tauragach, Rosieniach, Telszach i Szawiach formują się t. zw. „Klein litauischen freiwilligen Corps” z Niemców, przeważnie byłych żołnierzy von der Goltza i Bermondta oraz innych. Rząd litewski przy formowaniu zachowuje nadzwyczajną ostrożność: żołnierze muszą władać prócz niemieckiego, przynajmniej językiem rosyjskim i pozabawieni są wszelkich dokumentów, mogących stwierdzić ich przynależność państwową. Oficerowie zobowiązują się zaprzeczać współdziałania rządu niemieckiego z litewskim. Niemcy pełnią funkcje instruktorów w formacjach zapasowych armji litewskiej. Kierownikiem wywiadu w litewskim sztabie generalnym jest pułkownik niemiecki Weingarten. Do Kowna przybyło z Niemiec przez Kibarty 18 wagonów z materiałem wojennym. W Wykowyszkach jeńcy polscy wyładowali również 18 wagonów broni. Jednocześnie dają się zaobserwować już od dłuższego czasu liczne transporty lnu, konopi i zboża, odchodzące z Litwy do Prus, prawdopodobnie w zamian za broń.

KOPENHAGA. Wyjaśniła się przyczyna niezwykłej zwyzki frachtu małych okrętów. Przedsiębiorcy prywatni bardzo poszukują statków, które ładują w małych portach Niemiec amunicję dla Litwy.

GDAŃSK i ŚLĄSK.

Podpisanie umowy gdańskiej.

GENEWA 18 b. m. Większość żądań polskich, dotyczących konstytucji wolnego m. Gdańska, została uznana.

Przedstawiciele Polski w Lidze Narodów, Paderewski i Wielowiejski, wyjechali dn. 17 b. m. do Paryża, aby tam dziś podpisać konwencję gdańską.

Liga Narodów zatwierdza konstytucję.

GENEWA, 19. XI. Liga Narodów zatwierdziła konstytucję Gdańska. Język urzędowy będzie niemiecki. Polakom zabezpiecza się swoboda języka. Używania Gdańska jako wojskowej bazy i produkowanie broni lub amunicji tam wzbronione.

Wojska Ententy opuszczają Gdańsk.

PARYZ. 19. XI. Rada ambasadorów postanowiła, że wojska francuskie i angielskie opuszczają Gdańsk niebawem. Angielsko-Francusko-Włoska komisja dla podzia-

ła majątku niemieckiego pomiędzy Gdańskiem, a Polską według traktatu pokojowego została już mianowana.

Protest niemiecki w sprawie G. Śląska.

BERLIN 18 b. m. Rząd niemiecki zaprotestował wobec Rady ambasadorów przeciw wiadomości pism polskich o ustaleniu terminu plebiscytu na Śląsku Górnym.

Kłamstwa niemieckie.

BYTOM 18 b. m. Prasa niemiecka rozszerza kłamliwe wieści o koncentrowaniu wojsk polskich nad granicą Śląska Górnego.

Niemiecka autonomia.

BYTOM 18 b. m. Parlament niemiecki uchwalił jednomyślnie ustawę autonomiczną dla G. Śląska, na wypadek, jeśli władze niemieckie obejmą napowrót tę dzielnicę i jeśli ludność opowie się za autonomją.

Ustawa ta ma na celu utrzymanie Śląska dla Niemiec.

Zmiany w ministerjach.

WARSZAWA. W kołach politycznych w Warszawie rozeszła się pogłoska o mających w najbliższym czasie nastąpić zmianach w ministerjum spraw wojskowych. Minister Sosnowski ma być powołany na stanowisko pośa polskiego i upelnomocnionego mini-

stra w Londynie, ministrem wojny ma zostać generał Szeptycki. Stanowisko wiceministra spraw wojskowych ma być powierzzone generałowi Sikorskiemu.

Pogłoska o podaniu się do dymisji ministra skarbu, Wł. Grabskiego, jest nieprawdziwą.

Zaburzenia w Pradze Czeskiej.

PRAGA, 18. XI. Wielkie wrzenie na tle przeciwności narodowościowego Czesko-Niemieckiego. Tłumy manifestantów Niemców zebrały się przed parlamentem; kilku manifestantów udało przedostać się wewnątrz parlamentu i złożyć swe życzenia prezesowi, a tłum się rozszedł na rozkaz władz. Wieczorem odbył się wiec na placu ratuszowym, na którym udało się prezydentowi miasta uspokoić swym przemówieniem wzburzone umysły. Rozdano odezwy do ludności, wzywające do wstrzymania się od manifestacji.

PRAGA, 18. XI. Między Massarykiem i siedmiu socjaldemokratami odbyła się wymiana zdań w sprawie gabinetu, któremu brak podtrzymania ze strony parlamentu, co spowoduje często nieporozumienia między tym ostatnim a rządem. Dla usunięcia tego braku przywódcy klubów będą w razie potrzeby przyjmowali udział w czynnościach rządowych jako doradcy.

O tron w Grecji.

SEWASTOPOL, 18. XI. Kemal Pasza chce napaść na Grecję z 5 korpusami armji, korzystając z zamieszek powstałych skutkiem sporów o dziedzictwo tronu.

Ex-król Konstanty stanowczo się sprzeciwia nowemu projektowi: naznaczenia na stanowisko regentki żony morganatycznej zmarłego króla Aleksandra.

BERLIN, 19 b. m. Z Aten donoszą, że utworzył się nowy gabinet pod przydyktum ministra spraw zagranicznych Rhalisa. Wedle wiadomości z Hagji, partja ex-króla Konstantego wstrzymuje się czasowo, od działań w nadziei, że Rhalis pomoże ex-królowi do powrotu na tron. Konstanty stara się w licznych wywiadach osłabić niechęć do siebie Koalicji. Z drugiej strony możliwe są nieporozumienia, gdyż Konstanty był uważany uprzednio za przeciwnika Koalicji. Z innej strony idzie propaganda o postawienie kandydatury do tronu b. następcy, którego prawa uznaje Koalicja i tym sposobem utrzymałaby się dynastia. Lord Derby odwiedził wczoraj Leygues'a dla omówienia zgodnej postawy względem tej kwestji.

Komunikat bolszewicki.

z dnia 18. XI. 1920 r.

MOSKWA, 19 b. m. W rejonie Mozyrza walki trwają. Bolszewicy wzięli wielu jeńców, armaty i karabiny maszynowe.

Około Owrucza przeszła na stronę sowietów kompanja Bałachowicza z 8-ii karabinami maszynowymi. Na odcinku Płoskirowa zdobyto stację Berażnia.

Na Krymie trwa segregowanie zdobyczy.

Zburzenie 140 mostów.

MOSKWA, 18 b. m. Białogwardziści zburzyli 140 mostów na kolei Taszkienkiej. Z wielkimi trudnościami wznowiono już komunikację kolejową między Moskwą i Taszkientem.

Anglja zawiera umowę handlową z sowietami.

BERLIN, 19. XI. (Radjo). W Londynie oświadczył Lloyd George izbie niższej parlamentu, że gabinet postanowił zawarcie umowy handlowej z Rosją; zapewne w tych dniach będzie wykończony projekt i zakomunikowany rządowi rosyjskiemu.

Ucieczka Wrangla.

MOSKWA, 18 b. m. Wrangel znajduje się na parowcu rosyjskim i zamierza opuścić Krym. Ewakuacja rozpoczęła się 11-go listopada i przeprowadza się za pomocą statków francuskich i rosyjskich.

Dwa prądy w Lidze Narodów.

GENEWA, 17 b. m. (E. E.) W tonie Ligi Narodów zarysowały się dość wyraźnie dwa prądy. Jeden kierowany jest przez przedstawicieli Anglii, za którymi idą przedstawiciele ludów rasy germańskiej. Druga grupa składa się z reprezentantów narodów o kulturze i cywilizacji łacińskiej. Druga grupa jest przychylniej usposobiona dla spraw polskich. Anglia wraz ze swymi koloniami rozporządza sześciu głosami, do których dodać należy trzy głosy państw skandy-nawskich.

Niemcy a Liga Narodów.

BERLIN, 19-XI. (Radio). Z GENEWY donoszą, że przewodnik delegacji Argentyńskiej zaprzecza — o ile to dotyczy Argentyny — temu, że Stany Południowo - Amerykańskie stawiały kwestię przyjęcia lub nie- przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów i ją już omówiły. Inna wiadomość z GENEWY mówi, że kwestja a zawsze jeszcze stoi na głównym planie. Zamiar zdecydowania jej na korzyść Niemiec nie jest jeszcze ostatecznie zaniesiony i prawdopodobnie na taką decyzję jeszcze się znajdzie możliwość. Zapewnie lord Cecil i Stany Południowo-Amerykańskie nie czynią nacisku na korzyść niewłaścicielstwa Niemiec w obawie, że to wywołałoby odjazd delegatów francuskich i przez to rozbitoby samą Ligę Narodów.

Z Hagi donoszą, że choroba ex-cesarzowej niemieckiej jest poważną, lecz niebezpieczeństwo bezpośrednie nie grozi.

Nowa Liga narodów.

PARYZ, 11 b. m. (Pat.) Według gazety „Nord America“ prezydent Harding zaprosił prezydentów ministrów Anglii, Francji, Włoch i Niemiec jako też senatora Root'a, celem utworzenia nowej Ligi Narodów, która będzie się opierała na idei światowego trybunału rozjemczego. Ten sam dziennik donosi, że Harding nie ma zamiaru wyjechać do Europy.

Francja i Stolica Apostolska.

PARYŻ, 18 b. m. Izba deputowanych rozpoczęła wczoraj dyskusję nad projektem ustawy, przewidującej utworzenie francuskiej ambasady przy Watykanie. Sprawozdawca projektu, Noblemaire, udowadnia, że Francja ma w tem niewątpliwym interes, aby mieć przy Watykanie stałe przedstawicielstwo. Takie nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Watykanem nie wymaga zmiany w obowiązujących ustawach francuskich w sprawach wyznaniowych. Fakt utworzenia przy Watykanie ambasady niemieckiej zniewala Francję do utworzenia tam również swojej ambasady. Radykał Harriot zwalczał projekt ustawy, oświadczając jednak, że Papieżstwo zasługuje na szczerą wdzięczność całej ludzkości za gorliwe niesienie pomocy słabym i uciśnionym.

W Rumunji.

SEWASTOPOL, 18-XI. Gazety rumuńskie donoszą, że w Rumunji opracowuje się nowe prawo o pracy. Prezes parlamentu Samfirescu wzywał na pojedynek redaktora „Vittorul“ za obrazę w prasie. Wskutek prześladowania rumu-nów na Węgrzech, wstrzymane zostało wznowienie stosunków dyplomatycznych między Węgrami i Rumunją.

Wedle nowego regulaminu parlamentarnego, tylko jeden dzień w tygodniu poświęcony jest interpelacjom.

Zerwanie układów serbsko-włoskich.

SEWASTOPOL, 18-XI. Zerwa-no rozpoczęte w 5-ta Margareta układy między Włochami i Serbią w kwestji Adriatyku. Włochy wymagały określenia granic Albanji, zupełną niepodległość Fiume oraz przyłączenia do Włoch, lub co najmniej niepodległość Zary, na co się nie zgodzili delegaci serbscy.

Na Węgrzech.

SEWASTOPOL, 18-XI. Węgrzy nie przestają urządzać rozruchów w Transylwanji; w Alba Julji podpalo-no dworzec kolejowy.

Ostatecznie ustanowiona została kontrola Francji nad kolejami węgierskimi.

O należenie do międzynarodówki.

MOSKWA, 18 b. m. Na zjeździe austriacko-niemieckiej partji socjaldemokratów, oświadczył Adler, że socjaldemokratyczna partja nie należy do drugiej międzynarodówki, lecz jednocześnie przystąpienia do 3-iej międzynarodówki.

Kongres towarzystw handlowych.

LONDYN, 19. XI. Kongres towarzystw handlowych odbędzie się 29-go listopada, Francja, Belgja, Holandia, Szwecja, Niemcy, Austria a zapewne i Włochy będą miały swych przedstawicieli.

WIADOMOŚCI W KILKU SŁOWACH.

— Szef sztabu gen. Rozwadowski wydał rozkaz otwarcia granicy polsko-ukraińskiej dla wwozu wszelkich produktów.

— W Białymstoku aresztowano jakiegoś osobnika z Rosji, który — jak się zdaje — jest agitatorom bolszewickim.

— Przez Grajewo przepływa ciągle wielu szpiegów niemieckich; aresztowano kilkanaście podejrzanych figur.

— Petlura został rozbity przez bolszewików, prosi on władze rumuńskie o prawo przejazdu ze sztabami na terytorjum rumuńskie.

— Żydzi wschodnio - galicyjscy oświadczyli się za przynależnością Galicji Wschodniej do Polski.

— W prasie Czeskiej i w całym Czechach odbywają się zaburzenia antyniemieckie, spowodowane zachowaniem się Niemców czeskich, wrogiem dla jednolitego charakteru Czech.

— W środek został zaprzysiężony nowy grecki gabinet; premierem i ministrem spraw zagranicznych jest Rhalis.

— Francuska Rada ministrów przyjęła za zasadę 18-miesięczną służbę wojskową.

— Czesi gromadzą wojska na pograniczu Śląska Cieszyńskiego.

Z SEJMU.

Na posiedzeniu Sejmu w środe rozważano w dalszym ciągu sprawę konstytucji. Rozprawy były bardzo ciekawe ze względu na to, iż chodziło o artykuł, dotyczący mniejszości narodowych. Tu żydzi bronili swych poprawek, zmierzających do udzielenia im autonomji żydowskiej. Przy artykułach o sprawach wyznań, poseł żydowski Farbshtein domagał się znowu skasowania ustawy o odpczynku niedzielnym, gwałcającej rzekomo poszanowanie świąt żydowskich. Złożono też szereg wniosków nagłych, które przesłano następnie do komisji. Między innymi Związek Ludowo-Narodowy zgłosił wniosek nagły

w sprawie „Straży Kresowej“, który brzmi, jak następuje: „Istniejąca od dłuższego czasu na kresach wschodnich organizacja „Straży Kresowej“ uprawia w dalszym ciągu nieumiernie szkodliwą działalność, której niepodobna nie uznać za przeciwną państwu, po-

mimo nawet dobrej woli zupełnie nieświadomych chyba skutków swoich czynów poszczególnych działaczy.

I tak np. podczas, gdy chłopci zgłaszają do Rady Głównej Opiekuńczej w Kobryniu liczne petycje o szkoły polskie, „Straż“ obiecuje im szkoły utrakwistyczne polskorosyjskie (nawet nie białoruskie, a rosyjskie) i za tą koncepcją agituje. Chcąc pozyskać chłopów, zajęła się też „Straż Kresowa“ sprawą zboża siewnego i wezwała ich do zgłaszania zapotrzebowań, które nie kontrolowane, wynoszą łącznie ogromne ilości zboża, rzekomo zamówionego, przekraczające znacznie wszelką możność państwa i budzące tylko nader niebezpieczne nadzieje, skazane na niechybny zawód. Działalność ta jest tem niebezpieczniejsza, że „Straż Kresowa“ posiada półurzędowy charakter, jej funkcjonariusze noszą mundurzy wzorowane na mundurach wojskowych polskich, a nieraz także broń krótką (bagnet i rewolwer), tak że ludność powszechnie bierze ich za urzędowych przedstawicieli władzy. Niepoczytalna nieraz ich działalność, szumne, a zupełnie niewykonalne obietnice — są powszechnie też kładzione na karb władz i rządu polskiego. Najgorszy i najpodstępniejszy wróg nie mógłby wyrządzić polskości na kresach większej krzywdy i skuteczniej pogiębić autorytetu państwa.

Rzecz jest tem groźniejsza, że „Straż“ w sposób niestychany przywłaszcza sobie już i zupełnie urzędowe kompetencje. I tak np. funkcjonariusz „Straży“ w Kobryniu wydaje przepustki na przejazd do Brześcia, bez upoważnienia i bez wiedzy władzy. Również bez wiedzy, ani upoważnienia starostw. „Straż“ zwołuje urzędowo zebrania Rad gminnych, każe im wybierać delegatów, tworzy z nich Rady Ludowe i odgrywa wobec ludności rolę władzy ustanowionej przez Państwo Polskie.

W tych warunkach działalność organizacji, rozporządzającej znacznymi sumami, których niemało otrzymała w swoim czasie z funduszów państwowych, staje się niezmiernie niebezpieczną dla państwa i tworzy przeciwną do właściwej legalnej władzy, władzę nie odpowiedzialną przed nikim. Przytem przedstawiciele „Straży“ powołują się na swą zależność od Defenzywy.

Wobec powyższego Wysoki Sejm uchwalił rządy:

1) Sejm wzywa Rząd, aby niezwłocznie przeprowadził zdemobilizowanie wojskowych, urlopowanych czy delegowanych do pracy w „Straży Kresowej“, zabronił wszystkim członkom „Straży Kresowej“ noszenia mundurów wojskowych czy rządowych i rozbroił ich.

2) Sejm wzywa Rząd, aby ukrócił szkodliwą działalność „Straży Kresowej“ i bardzo wyraźnie odgródził władzę polską od działalności tej prywatnej organizacji, odbierając jej wszelki półurzędowy charakter oraz cofając jej wszelkie, nawet przyznane, a nie wybrane, kredyty.

Inne wnioski.

Odesłano nadto do komisji nagłe wnioski p. Zamorskiego w sprawie rozwiązania organizacji „Strzelca“ i o niezwłoczne utworzenie organów samorządu miejscowego na kresach wschodnich.

Kronika.

— Msza cicha dziękczynna w Ostrej Bramie, z powodu powrotu Uniwersytetu wileńskiego, odprawiona została w sobotę przed odsłoniętym obrazem Matki Boskiej. Mszę odprawił ks. Lubianiec po niezmiernie serdecznej i wzruszającej i wzruszającej pomowie. Obec-

ny na nabożeństwie był Senat akademicki, rektor, prorektor, dziekani, profesorowie, oraz przedstawiciele młodzieży akademickiej.

Szczupła kaplica nie mogła pomieścić wszystkich, którzy gorącą podziękę złożyli tu przysili za otwarcie na nowo siedziska nauki i kultury polskiej, za powrót do pracy i jego kierowników i licznej młodzieży po czteromiesięcznej tułaczce. To też zapelnily się schody korytarz kaplicy, a wielu modliło się w uliczkach. Wśród zebranych znajdował się i chłop w kożuchu, ojciec jednego ze studentów. Obyż jaknajwięcej synów wsi naszych, w murach wszechnicy wileńskiej zebrać mogło ze źródeł nauki i kultury.

— Z uniwersytetu. Przypominamy że dziś, w niedzielę wypowie prof. Massonius swój drugi nowy odczyt (z cyklu „powszechnych“) na temat: „Dziady tegoroczne“, który tak żywo zainteresował wileńską publiczność; nie będzie to powtórzenie prelekcji pierwszej, jeno całość odrębna, rozsznuta na temacie o „Dziadach tegorocznych“.

— Zygmunt Fedorowicz, o którego wstąpieniu do składu Komisji Rządzącej ostatnimi dniami była mowa, zrezygnował ze swej kandydatury zarówno ze względu na zbyt długie przewleknięcie tej sprawy w Komisji, jak i na stanowisko wobec tej kwestji grup narodowych.

— Zarządzenie departamentu aprowizacji. Wszystkie kooperatywy istniejące w m. Wilnie, powinny złożyć na piśmie w Departamencie Arowizacji (Kaukazka 2, II piętro, pokój 44, godz. urzędowe 9 — 3) następujące wiadomości 1) Nazwa kooperatywy, 2) Dokładny adres takowej, 3) Liczba członków, 4) Do jakiego związku lub do jakiej organizacji kooperatywa należy.

Termin tygodniowy od dnia ogłoszenia.

— Odjazd delegacji poznańskiej. Wczoraj o godz. 10 rano odjechała do Poznania delegacja poznańska, która przywoziła była drugi transport żywności dla ludności chrześcijańskiej Wilna. Delegacja serdecznie żegnana była na dworcu przez wiceprezydenta miasta, p. Łokuciewskiego, oraz przedstawicieli instytucji dobroczynnych.

Wraz z delegacją udał się do Poznania ks. prof. Kuleszo w celu poczynienia zakupów żywności dla wojska.

— Świeże transporty. Do Wilna przyszedł transport nafty przeznaczony do wymiany na zboże. Przybędzie też wagon z naczyniami emaljowanymi, których brak dotkliwie odczuwają nasze gospodynie.

— Na rzecz żołnierza. Dziś Związek Obrony Kraju organizuje na rzecz żołnierza w Sali Miejskiej „Wielki Wieczór“. Zespół amatorski odegra „Dziewiczy Wieczór“ Zapolskiej, w części II żywe obrazy, melodeklamacja, muzyka. Po przedstawieniu tańce przy muzyce wojskowej. Początek o godz. 7-iej wieczór.

Sympatyczny cel ściąganie dziś zapewne liczne rzesze żądnych zabawy do Sali Miejskiej.

— Ofiara wojny. Podczas najsćcia bolszewików, w lipcu r. b., pod Nowym Dworem w powiecie Lidz-kim została ograbiona przez koczactwo p. Katarzyna Rodziewiczowa z m. Mały Serwec.

Nieszczęśliwa starszuszka dostała pomieszania zmysłów i w stanie tym znajduje się obecnie na łasce miejscowego (nowodworskiego) organisty, który powodowany miłością chrześcijańską, przygarnął ją czasowo, lecz zwraca się do krewnych i znajomych tej pani, by zechcieli nią się dalej zaopiekować.

Wszystkie inne gazety proszone są o powtórzenie niniejszego.

— Z tow. „Powściągliwość i Praca“. W Poniedziałek, 22. XI. o godz. 5 popoł. odbędzie się posiedzenie Zarządu T-wa „Powściągliwość i Praca“ na plebanji kościoła W.W. Świętych.

— Gospoda żołnierska, Dominikańska 4, zwraca się do wszystkich z prośbą o wypożyczenie, jeśli ofiarowanie jest niemożliwe — stołów, krzesel, ławek dla Gospody, która z niezbędnych tych mebli ograbiona została przez bolszewików. Pożyczone meble zostaną wciągnięte do ksiązek oraz pożyczającym wydane będą na nie kwity. Potrzebne są również gospodzie miski, kubki, łyżki, widelce, noże, o które uprasza się serdecznie w imieniu Koła Polek.

— Teatrzyk szkoły T-wa Caritas. Szkoła Wil. Towarzystwa „Caritas“ urządzi przedstawienie dzieciinne dziś o godz. 4 i pół popoł. w sali Centrali Chrześcijańskich Związków Zawodowych.

Czysty zysk przeznaczony jest na zeszyty dla najbiedniejszych z wymienionej szkoły.

— Liga Rocołnicza. Dziś, w niedzielę 21 b. m., w lokalu Ligi Robotniczej przy ul. Wielkiej 94 (wejście frontowe) prezes st. Hermanowicz wygłosi sprawozdanie o bardzo ciekawej sprawie.

Początek punktualnie o godz. 4 koniec 5 popoł. przed nabożeństwem Opieki.

— Zarząd Chrześ. Zw. Zawod. pracowników Kino i Teatrów zawiadamia swych członków, jak również sympatyków, że zapisy nowych członków i przyjmowanie składek członkowskich uskutecznią w poniedziałki środy i soboty w Centrali Chrz. Zw. Zawodowych od 7 do 8-iej wieczorem.

— Wielki Wiec. Dziś w sali Centrali Chrz. Zw. Zawod. Chrześ. Narodowe Stronnictwo Pracy o g. 1-iej popołudniu urządzi Wielki Wiec Informacyjny. Przemawiać będą p. p. M. Engiel, T. Miśkiewicz, J. Majewski, Fr. Pieslak i inni.

— Rejestracja bezfachowych. Centrala Chrześcijańskich Związków Zawodowych w sekretarjacie przy ul. 5-to Jańskiej 21 codziennie od godz. 9 do 2 popoł. i od 6 do 8 wieczór prowadzi rejestrację robotników bezfachowych w celu użycia ich do robót publicznych, jakie się rozpoczną.

— Bezpłatne kursa wieczorowe Sekcja Oświatowo-Kulturalna przy Centrali Chrześ. Zw. Zawodowych wkrótce otwiera bezpłatne kursa wieczorowe dla dorosłych członków z organizacji robotników chrześcijańskich. Otwarcie kursów nastąpi w najbliższych dniach i dlatego uprasza się o jaknajprędsze zapisywanie się codzień w komisarjacie (5-to Jańska 21) od godziny 9—12 i od 6—8 wieczór.

Ta sama sekcja organizuje cały cykl odczytów z obrazami niknącymi.

— Z Centrali Chrz. Zw. Zaw. Dziś o godzinie 3 popoł. w lokalu Centrali Chrz. Zw. Zawod. 5-to Jańska 21, odbędzie się ogólne zebranie Chrz. Zw. Zawod. stolarzy, bednarzy, cieśli i stelmachów. Członkowie proszeni są o punktualne przybycie.

Jutro, w poniedziałek, o godz. 6-iej wieczorem odbędzie się ogólne zebranie Chrz. Zw. Zawod. pracujących igłą. Członkowie proszeni są o punktualne przybycie.

Tegoż dnia o godz. 5-iej popoł. odbędzie się ogólne zebranie Chrz. Zw. Zawodowych czeladników szewskich. Członkowie proszeni są o punktualne przybycie.

W następną niedzielę, 28 b. m. o godz. 1-iej popoł. odbędzie się ogólne zebranie leśników pow. wileńskiego i okolic. Wszyscy leśnicy, nie zarejestrowani do chwili obecnej w Związku, proszeni są o przybycie w oznaczonym dniu w celu zarejestrowania się.

ZABAWA TANECZNA. Dziś 21 c. m. Centrala Chrześ. Zw. Zawodowych w sali przy ul. 5-to Jańskiej 21 urządzi wielką taneczną zabawę na rzecz członków, pozostających bez pracy. Program zabawy wiele będzie urozmaicony. Początek o godz. 7 wiecz. zakończenie przewidziane zaś o godzinie 5 rano. Bilety wejściowe z Zezwolenia Władz bezpieczeństwa publicznego służyć będą jako przepustki powracającym do domu.

KAWIARNIA I WLECZARNIA
od zaraz do sprzedania ul. Kalwaryjska Nr. 8.

Zęby sztuczne, złote korony, mostki. Przeróbka złe dopasowanych zębów technik dentyst. L. MINKIER, Ludwisarska (Preobraż.) 4. Reper. wykonywa się w 4 g.

Zgubiono paszport niemiecki Zorawowicza Wacława najmiejzem unieważnia się go.
Skradziono zaświadczenie tożsamości Aleksander Bejnawowicz najmiejzem unieważnia się.

Zgubiono paszport na imię Mendla Furmańskiego adres: Popławska 20.
Zgubiono paszport na imię Wincentego Worobjewy adres: ul. Targowa 9-8.

Resztki materiałów w rozmaitych kolor., 2 arsz. szerok., które mogą być odpowiednie na frency, galife, bekieszce, damskie i męskie kostiumy Ceny umiarkowane Wielka 50—1 obok Niszowskiego hot. w. z podw. 2 p.

Dr. WŁ. GOLIMONT Ordyn. szpitala Sawicz chor. wener. i skórze 8-9 g. r. i 4-6 g. w. Zawalna 8-3.
Kupuję różne artykuły płacę wysokie ceny „Nermes“ ul. Szopenowska 5.

Okazyjnie do sprzedania resztki na bekieszce kurtki, palta i materiał na damskie suknie. Naczenie taniej niż zw. magazynach. ul. Niemiecka Nr. 6 biuro podań.